

หลักการแต่ง-แปลภาษาอังกฤษ

การที่จะแต่ง-แปลภาษาอังกฤษได้นั้นประการสำคัญที่สุดจะมีความเข้าใจเรื่องหน้าที่ของศัพท์นั้น ๆ เป็นอย่างดี เช่นคำว่า a black bird แปลว่านกดำตัวหนึ่ง สิ่งที่จะต้องเข้าใจคือ คำว่า a ทำหน้าที่เป็น article หมายถึงหนึ่งเดียว คำว่า black ทำหน้าที่แสดงคุณลักษณะสีดำของนก คำว่า bird ทำหน้าที่เป็นนามหลัก ที่มีตัวขยายคือ black คำว่า elephant walking ช้างกำลังเดิน คำว่า ช้างทำหน้าที่กัตตาคือผู้เดิน คำว่า walking ทำหน้าที่ขยายซึ่งแสดงกิริยาว่าเดิน มีชื่อทางไวยากรณ์อังกฤษว่า present participle การแปลดังกล่าวนี้เป็นกลุ่มคำที่ไม่มาก แต่ถ้ามีกลุ่มคำมาก ๆ คือมีคำขยายหลายคำ ยิ่งไปกว่านั้นยังมีอนุประโยคล้อมกันอยู่จะแต่งจะแปลอย่างไร การแก้ไขปัญหานี้ ต้องแก้ด้วยการสร้างความเข้าใจหน้าที่ของ - noun - adjective adverb - verb มีความแม่นยำเรื่อง voice clause ต่าง ๆ เป็นต้น

ตามปกติแล้วการเขียนไวยากรณ์อังกฤษจะแต่งหรือแปลไปตามเรื่องของไวยากรณ์ชนิดนั้น ๆ เช่นพูดเรื่อง นาม (noun) ก็จะแสดงด้วยชนิดของนาม พจน์ของนาม หน้าที่ของนาม พร้อมด้วยตัวอย่างเป็นลักษณะตั้งหลักแต่ง-แปลจากไวยากรณ์อังกฤษไปหาตัวอย่างการแต่งการแปล แต่ในที่นี้จะกลับกันคือจะนำหลักการแต่งการแปลตามด้วยอธิบายหลักไวยากรณ์อังกฤษ เช่น Ayutthaya was founded at a meeting-point of several rivers. It soon became a great centre of international trade. ประโยคแรกแปลว่า กรุงศรีอยุธยาถูกค้นพบ ณ จุดสังขมแห่งแม่น้ำหลายสาย เป็นการแสดงตัวอย่าง past simple ใน passive voice ประโยคที่สอง แปลว่า ไม่นานต่อมา กรุงศรีอยุธยาก็เป็นศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญ เป็นการแสดงตัวอย่าง past simple ใน active voice อีกตัวอย่างหนึ่งที่ว่า After ascending to the throne in about BE 1820, Poh Khunramkambaeng had heard about the reputation of Sri Lankan monks who were staying Nakhon Sri Dhammaraja. His Majesty went down to that place and invited the Great Sri Lankan monk, Mahasamgharaja, from Nakhon Sri Dhammaraja to Sukhothai. That monk (and his party) stayed in Mango Forest (Arannika) Temple. Apart from this, the Buddha image was also brought to Sukhothai. แปลว่า ภายหลังขึ้นครองราชย์ใน พ.ศ.ประมาณ 1820 พ่อขุนรามคำแหงได้ทราบกิตติศัพท์พระสงฆ์ชาวศรีลังกาผู้พำนักอยู่ ณ นครศรีธรรมราช พระองค์ก็เสด็จไปถึงสถานที่แห่งนั้นและนิมนต์มหาเถรตั้งมหาจกนครศรีธรรมราชมาจำพรรษาอยู่กรุงสุโขทัย ท่านมหาเถรนั้นพร้อมด้วยคณะสงฆ์มาพักอยู่ ณ วัดป่ามะม่วง จากนั้น พระพุทธรูปได้ถูกนำมายังกรุงสุโขทัยด้วย ในข้อความนี้เป็นตัวอย่างที่เน้นให้ทำความเข้าใจเรื่อง clause (อักษรสีดำ) ในที่เป็น adjective clause ในรูป past continuous tense ขยายคำว่า Sri Lankan monks ในฐานะตัวกัตตา

ความตั้งใจผู้เขียนในเรื่องนี้คือ จะแสดงด้วยการนำบทความจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการ ข่าวสารหรืองานเขียนงานแปลของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ แล้วจะชี้บอกจุดนั้น ๆ ที่คิดว่าน่าศึกษา ยิ่งไปกว่านั้น

คือการแสดงตัวอย่างด้วยอรรถรสในการแต่งการแปลอังกฤษ ในส่วนแรกนี่จะเป็นการแต่งอังกฤษ ส่วนที่สองจะเป็นการแปล ผู้สนใจพึงติดตามต่อไป

ภาคที่ 1 / Part I: on English writing

บทแต่งที่ 1

“ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง นโยบายและแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”

“The information of Mahachulalongkorn University on Policy and methods for working in education Quality Assurance of Mahachulalongkorn University”

วิเคราะห์

ก่อนปริวรรต เราต้องแยกกลุ่มคำให้ชัดเจนก่อนว่า คำนี้สัมพันธ์กับคำใด กลุ่มนี้สัมพันธ์กับกลุ่มใด จึงแต่งเขียนไปโดยการใส่คำเชื่อมให้สัมพันธ์กันไปทอด ๆ ในที่นี้เมื่อแยกออกมาแล้วก็จะได้เป็นกลุ่มคำใหญ่ ๆ ดังนี้

กลุ่ม A- ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง

กลุ่ม B- นโยบายและแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

กลุ่ม C- ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กลุ่ม A- Information of Mahachulalongkorn University on (เชื่อมด้วย on หมายถึงเรื่อง)

กลุ่ม B- Policy and methods for working in education Quality Assurance

กลุ่ม C- of Mahachulalongkorn University (เชื่อมด้วย of หมายถึงแห่ง)

นอกจากแยกกลุ่มคำใหญ่ ๆ แล้วยังมีการเชื่อมกลุ่มย่อยอีกด้วย นั่นคือ คำว่า of แปลว่าของ เชื่อมคำ information ให้เข้าหา Mahachulalongkorn หมายถึงคำประกาศของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ ซึ่งภาษาไทยไม่คำว่าของ คำว่า for เชื่อมคำหน้า คือ policy and method ให้เข้าหาคำหลังคือ working คำว่า in เชื่อมคำว่า working เข้าหา education Quality Assurance คำว่า of เชื่อมคำ education quality assurance หรือคำที่อยู่ข้างหน้าทั้งหมดเข้าหา Mahachulalongkorn จะสัมพันธ์กันเช่นนี้จนครบวงจร

บทแต่งที่ 2

“คู่มือระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จัดทำโดยคณะกรรมการ
ดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษา กองวิชาการ สำนักงานอธิการบดี”

“A handbook for assurance system of Mahachulalongkorn University was done by the
committee of educational assurance, academic division, office of rector.”

วิเคราะห์

ข้อความนี้หากจะแปลให้ออกคำบุรพบทหรือเชื่อมด้วยแล้วก็จะได้ว่า คู่มือสำหรับประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยถูกจัดทำโดยคณะกรรมการแห่งการประกันคุณภาพทางการศึกษา กองวิชาการ สำนักงานอธิการบดี ดังนั้น เวลาจะเขียนจะต้องวางขอบข่ายข้อความก่อนว่า คำใดเป็นคำหลัก คำใดเป็นคำขยาย ทำหน้าที่ขยายคำนามใดบ้าง แล้ววางคำขยายให้ถูกตำแหน่งกับนามชนิดนั้น ๆ เป็นที่สังเกตว่า เวลาเราพูดภาษาไทย คำขยายอยู่หลังคำนาม เช่น คนดี คนชั่ว คำว่าดีและชั่วอยู่หลังคำว่าคน แต่เวลาแต่งเป็นภาษาอังกฤษคำขยายต้องวางหน้าคำนามคำนั้น นั่นคือ a good man, a bad man ส่วน article a นั้น ทำหน้าที่ระบุคำว่า man หมายถึงนามทั่วไป และเป็นเอกพจน์ แต่จะเป็น article a หรือ an ขึ้นอยู่กับคำหลัง ว่าขึ้นต้นด้วยสระหรือพยัญชนะตามหลักการใช้ article

บทแต่งที่ 3

“ถ้าคุณมีแนวคิดในเรื่องวิธีการใด ๆ ให้เราจะได้แก้ไขปรับปรุงห้องภาพของเรา ขอเชิญคุณส่งข้อคิด
เห็นมาไว้ที่สมุดเยี่ยมของเรา”

“If you have any idea about the way we can improve our galleries you are welcome to leave
your notes in our quest book.

วิเคราะห์

ในข้อความนี้ เราสามารถกลุ่มได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกันคือ 1) If you have any idea about the way 2) we can improve our galleries 3) you are welcome to leave your notes in our quest book. ทั้ง 3 กลุ่มนี้มีความเป็น sentence ที่สมบูรณ์ และมีหลักไวยากรณ์อังกฤษที่น่าสนใจคือ you are welcome คำแปลไทยจะเป็นประโยคคำพูดคือ ขอเชิญคุณ...เป็นการแปลประโยค passive voice เป็น active voice แต่ถ้าจะแปลตรง ๆ ก็จะได้ว่า “คุณถูกต้อนรับให้ทั้งความคิดเห็นเข้ามาในหนังสือเยี่ยมของเรา” คำว่า leave ที่จริงแปลว่า ทิ้งไป ปล่อยไป โยนไป เป็นทำนองว่า เขียนข้อคิดเห็นและพับใส่ซองปิดแสดมปีแล้วโยนทิ้งลงในตู้ไปรษณีย์ จากนั้นพวกเขาก็จะนำมาเก็บเข้าแฟ้มเป็นข้อมูลปรับปรุงแก้ไข

ต่อไป นั่นเอง แต่เราแปลว่าส่งมา ทั้งนี้เพราะเราแปลเอาความหมายตามที่เป็นอย่างนั้น จึงเป็นการแปล
หักศัพท์แต่ได้ความหมาย

(ให้ย้อนศึกษาเรื่อง voice)

บทแต่งที่ 4

“ก่อนดื่มยานี้ คุณต้องเขย่าขวดก่อนแล้วทิ้งไว้ประมาณ 2-3 นาที และยานี้อาจจะทำให้คุณง่วงนอน ดั่ง
นั้นไม่ควรขับรถหรือเย็บผ้า”

“Before drinking this medicine, you must shake it, and then leave it a few minutes and this may
cause you to drowse. So, you should not drive or sew.”

วิเคราะห์

คำว่า drinking เป็นกริยานาม (gerund noun) ทำหน้าที่เป็นกรรมของบุรพบท คือ before
คำว่า คำว่า this medicine ทำหน้าที่เป็นของกริยานามคือ drinking อีกทีหนึ่ง คำว่า leave เป็นกริยาของ
คำว่า you ก็แสดงว่า you มีกริยา 2 ตัว คือ คำว่า shake และ leave คำว่า this เป็นสรรพนามใช้คำว่า
medicine ที่สืบเนื่องจากคำข้างหน้านั้น คำว่า cause เป็นกริยาของคำว่า medicine ไม่เติม s เพราะมีกริยา
ช่วยคือ may แล้ว และ cause ตัวนี้เป็นลักษณะกริยา causative verb ซึ่งมีสำเนียงแปลว่า ทำให้.... ในที่นี้
ทำให้ง่วง กริยาที่ตามหลังกรรมของ cause ต้องเป็นกริยาที่มี to นำหน้า มีชื่อว่า infinitive with to มีค่า
เดียวกับคำว่า it may make you drowse แต่กริยาที่ตามหลังกรรมของ make คือ you จะไม่มี to นำหน้า
เพราะเป็นข้อยกเว้นว่า กริยาที่ตามหลังกรรมของ make จะเป็นชนิด infinitive without to

(ย้อนไปศึกษาเรื่อง gerund เรื่อง infinitive verb เรื่อง causative verb)

-----พบกันใหม่-----